

Спадчына дэтэктываў мінулага

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ

У Цэнтральнай навуковай бібліятэцы імя Якуба Коласа Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі адбылася прэзентацыя навуковага выдання "Археологическое наследие Беларуси", а таксама іншых найноўшых даследаванняў археолагаў, што пабачылі свет у выдавецтве "Беларуская навука".

Цікаvasць да археалагічнай спадчыны ўзнікла на землях Беларусі ў канцы XVIII ст. А ўжо ў наступным стагоддзі адбываецца фарміраванне адпаведнай навуковай дысцыпліны. З таго часу айчынныя даследчыкі шмат зрабілі для вывучэння свайго краю. Наспела неабходнасць абагуліць зробленае, што і было ажыццёўлена ў выданні "Археологическое наследие Беларуси", якое выйшла пад навуковай рэдакцыяй дактароў гістарычных навук Аляксандра Кавалені, акадэміка-сакратара Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН Беларусі, і Вольгі Ляўко, загадчыка Цэнтра гісторыі даіндустрыяльнага грамадства Інстытута гісторыі.

Як адзначыў на прэзентацыі дырэктар Інстытута гісторыі Вячаслаў Даніловіч, за апошнія гады ў археалагічнай навуцы Беларусі адбыўся сапраўды прарыв. З'яўленне "Археологическое наследия Беларуси" — адно з яго сведчанняў. Кніга адкрываецца ўводным артыкулам, у якім прадстаўлена гісторыя беларускай археалогіі. Асноўную частку складае матэрыял, што раскрывае багацці нашых зямель — ад глыбокай старажытнасці да канца XVIII стагоддзя. Кожны помнік мае навукова-даведачны апарат.

Да імпрэзы супрацоўнікі бібліятэкі арганізавалі выстаўку "Археалогія Беларусі: вытокі і сучаснасць", якая складалася з двух раздзелаў. У першым, "Археалогія ад першабытнага да Новага часу", былі прадстаўлены выданні і дакументы, у якіх адлюстраваны этапы станаўлення беларускай археалогіі як самастойнай галіны навукі. Адно з самых ранніх выданняў — "О курганах в Литве и Западной Руси" (1865) Канстанціна Тышкевіча. У другім раздзеле наведвальнікі змогуць убачыць артэфакты з фондаў Археалагічнага музея Інстытута гісторыі, знойдзеныя ў мінулым годзе падчас даследаванняў. Самыя старажытныя з іх, адшуканыя на Крывінскіх тарфянікавых стаянках, датуюцца IV — III тысячагоддзямі да н.э.

Выстаўка будзе працаваць у памяшканні бібліятэкі на працягу двух тыдняў. Што датычыць вынікаў працы "дэтэктываў мінулага" — так называла археолагаў Агата Крысці — з выданнем ужо можна пазнаёміцца ў чытальных залах і набыць у кнігарнях.